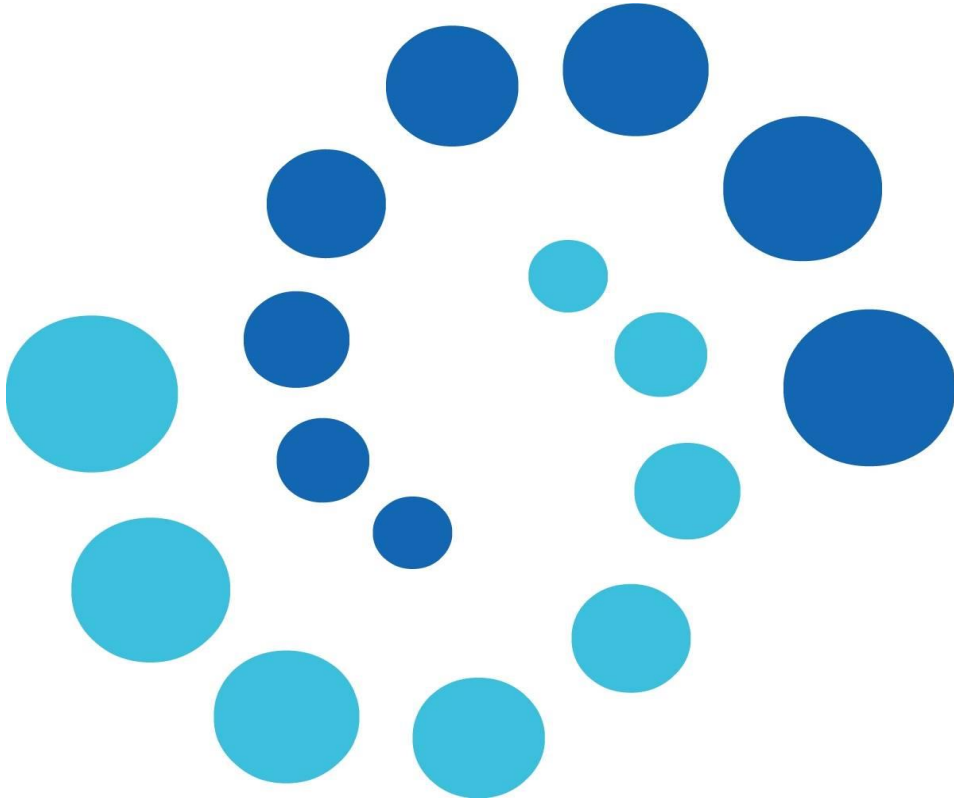

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

The Journal of Limitless Education and Research

*Temmuz 2018
Cilt 3, Sayı 2*

*July 2018
Volume 3, Issue 2*

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi

Temmuz 2018, Cilt 3, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research

July 2018, Volume 3, Issue 2

Sahibi

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Owner

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ

Editör

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Editör Kurulu

Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Doç. Dr. Gülden TÜM
Doç. Dr. Özlem BAŞ
Doç. Dr. Tanju DEVECİ
Dr. Aysun Nüket ELÇİ
Dr. Ayşegül TURAL
Dr. Beyhan CAN
Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI
Dr. Bilge SULAK AKYÜZ
Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Gülsün ŞAHAN
Dr. Menekşe ESKİCİ
Dr. Oğuzhan KURU
Dr. Seçil KARTOPU
Dr. Sema SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR
Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Editorial Board

Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI
Assoc. Prof. Dr. Gülden TÜM
Assoc. Prof. Dr. Özlem BAŞ
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ
Dr. Aysun Nüket ELÇİ
Dr. Ayşegül TURAL
Dr. Beyhan CAN
Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI
Dr. Bilge SULAK AKYÜZ
Dr. Burçin GÖKKURT
Dr. Gülsün ŞAHAN
Dr. Menekşe ESKİCİ
Dr. Oğuzhan KURU
Dr. Seçil KARTOPU
Dr. Sema SULAK
Dr. Serpil ÖZDEMİR
Dr. Süleyman Erkam SULAK
Dr. Yasemin KUŞDEMİR

Dil Uzmanı

Dr. Serpil ÖZDEMİR
Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Philologist

Dr. Serpil ÖZDEMİR
Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI

Yabancı Dil Sorumlusu

Dr. Bilge SULAK AKYÜZ
Doç. Dr. Tanju DEVECİ

Foreign Language Specialist

Dr. Bilge SULAK AKYÜZ
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ

İletişim

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği
74100 BARTIN - TÜRKİYE
e-posta: editor@sead.com.tr

Contact

Limitless Education and Research Association
74100 BARTIN - TURKEY
e-mail: editor@sead.com.tr

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi (SEAD), yılda üç kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Journal of Limitless Education and Research (J-LERA) is an international refereed journal published three times a year.

The responsibility lies with the authors of papers.

İNDEKSLER

Kapak: Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK

Sınırless Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 3, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 3, Issue 2

Yayın Danışma Kurulu (Editorial Advisory Board)

- Prof. Dr. Ahmet ATAÇ, Celal Bayar University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ, Atatürk University, Turkey
Prof. Dr. Ahmet SABAN, Necmettin Erbakan University, Turkey
Prof. Dr. Ali Murat GÜLER, Middle East Technical University, Turkey
Prof. Dr. Ali Ulvi YILMAZER, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU, Adnan Menderes University, Turkey
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ, Dokuz Eylül University, Turkey
Prof. Dr. Cemal YILDIZ, Botschaft der Republik Türkei Botschaftsrat für Bildungswesen, Germany
Prof. Dr. Christine SUNİTİ BHAT, Ohio University, ABD
Prof. Dr. Emine KOLAÇ, Anadolu University, Turkey
Prof. Dr. Erkut KONTER, Dokuz Eylül University, Turkey
Prof. Dr. Ersin KIVRAK, Afyon Kocatepe University, Turkey
Prof. Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül University, Turkey
Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale University, Turkey
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara University, Turkey
Prof. Dr. Hakan Şevki AYYACI, Karadeniz Teknik University, Turkey
Prof. Dr. Hüseyin KIRAN, Pamukkale University, Turkey
Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ, Atatürk University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN, Afyon Kocatepe University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa Sami TOPÇU, Yıldız Teknik University, Turkey
Prof. Dr. Mustafa Volkan ÇOŞKUN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Prof. Dr. Nurettin ŞAHİN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Prof. Dr. Perihan YALÇIN, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Peter MATHER, Ohio University, ABD
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ, Uludağ University, Turkey
Prof. Dr. Selma YEL, Gazi University, Turkey
Prof. Dr. Songül ALTINIŞIK, TODAİE, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Abdullah ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Ali MEYDAN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Turkey

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Berna Cantürk GÜNHAN, Dokuz Eylül University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Çiğdem KILIÇ, Abant İzzet Baysal University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Demet GİRGIN, Balıkesir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Duygu UÇGUN, Ömer Halis Demir University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Elza SEMEDOVA, Khazar Universty, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Esin Yağmur ŞAHİN, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fulya ÜNAL TOPÇUOĞLU, Dumlupınar University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gizem SAYGILI, Süleyman Demirel University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Gülден TÜM, Çukurova University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Güliz AYDIN, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hakan UŞAKLI, Sinop University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ANILAN, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Trakya University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Jodene GOLDENRING FINE, Michigan State University, ABD
Assoc. Prof. Dr. Kadir DEMİR, Georgia State University, ABD
Assoc. Prof. Dr. Kamil İŞERİ, Dokuz Eylül University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nil DUBAN, Afyon Kocatepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU, Adnan Menderes University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Oğuzhan SEVİM, Atatürk University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Pınar GİRMEN, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sabri SİDEKLİ, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Sevinc QASİMOVA, Bakü State University, Azerbaijan
Assoc. Prof. Dr. Sibel KAYA, Kocaeli University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Suzan CANHASİ, University of Prishtina, Kosovo
Assoc. Prof. Dr. Özlem BAŞ, Hacettepe University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology, United Arab Emirates
Asist. Prof. Dr. Dorea GLANCE, Northern Kentucky University, ABD
Asist. Prof. Dr. Jessica HENRY, Penn State University, ABD
Asist. Prof. Dr. Nader AYİŞH, Khalifa University of Science and Technology, United Arab Emirates

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 3, Sayı 2

The Journal of Limitless Education and Research, Volume 3, Issue 2

Hakem Kurulu (Review Board)

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi

Doç. Dr. Gülden TÖM, Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Tanju DEVECİ, Khalifa University of Science and Technology

Dr. Ayşegül TURAL, Bartın Üniversitesi

Dr. Barış ÇUKURBAŞI, Bartın Üniversitesi

Dr. Bilge BAĞCI AYRANCI, Bozok Üniversitesi

Dr. Bilge SULAK AKYÜZ, Bartın Üniversitesi

Dr. Serpil ÖZDEMİR, Bartın Üniversitesi

Değerli Okuyucular,

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisinin Temmuz 2018 sayısını sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği (SEAD) olarak 2016 yılından bu yana kesintisiz olarak yayınladığımız Dergimizin amacı eğitim ve araştırma alanına bilimsel katkı sağlamaktır. Bu amaçla kuramsal ve uygulamalı çalışmalarını yayınlama, bilimsel bilgileri ulusal ve uluslararası düzeye aktarma, yeni bilgiler üretilmesine ortam hazırlama sürecine öncelik verilmektedir.

Dergimizin Bilim Kurulu yurt içi ve yurt dışında görevli akademisyenlerin katkılarıyla giderek güçlenmektedir. Akademik kalitesinden ödün vermeden yayın hayatına devam edecek olan Dergimizin hazırlanmasına emeği geçen bütün editör, yazar ve hakemlere teşekkür ediyoruz.

Yılda üç sayı olarak yayınlanan Dergimiz çeşitli ulusal ve uluslararası düzeydeki indekslerde taranmaktadır. Bu sayıda eğitimle ilgili 4 bilimsel araştırmaya yer verilmiştir. Dergimiz, eğitim ve araştırma alanına yönelik makalelerin yanı sıra disiplinler arası akademik çalışmaların yer aldığı seçkin bir yayın olarak okuyucu ile buluşmaya devam edecektir.

Dergimizin eğitim alanına katkıları getirmesini diliyoruz. Saygılarımızla.

SINIRSIZ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

Sınrsız Eğitim ve Araştırma Dergisi, Cilt 3, Sayı 2
The Journal of Limitless Education and Research, Volume 3, Issue 2

İÇİNDEKİLER

Makale Türü: Derleme

Firdevs GÜNEŞ

Öğretmen Yetiştirmede Beceri Yaklaşımı

Skill Approach to Teacher Education

1 - 16

Makale Türü: Araştırma

Ayşe Derya IŞIK

The Abilities of Primary Teachers to Design E-Learning Content: Sample of NEIT

Sınıf Öğretmenlerinin Elektronik Öğrenme İçeriği Hazırlama Becerilerinin Değerlendirilmesi

17 - 28

Tanju DEVECİ

Meaning in Life and Lifelong Learning: The Case of Turkish Immigrants in the United Arab Emirates

Yaşamda Anlam ve Yaşamboyu Öğrenme: Birleşik Arap Emirlikleri'nde Yaşayan Türk Göçmenler Örneği

29-57

Yeşim DUYMUŞ, Sema SULAK

Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Üzerinde Lisans Eğitimi, Cinsiyet ve Bölümün Etkisi

The Effect of Undergraduate Education, Gender and Department on Prospective Teachers' Lifelong Learning Dispositions

58-74

Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi
Cilt 3, Sayı 2, 1 - 16
The Journal of Limitless Education and Research
Volume 3, Issue 2, 1 - 16

DOI: 10.29250/sead.441487

Gönderilme Tarihi: 07.07.2018

Makale Türü: Derleme

Kabul Tarihi: 17.07.2018

Öğretmen Yetiştirmede Beceri Yaklaşımı

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ, Ankara Üniversitesi, firdevs.gunes@gmail.com

Özet: Eğitim denilince de ilk akla gelen kelime öğretmen olmaktadır. Eğitim sisteminin her boyutunda aktif rol alan öğretmenlerin nitelikli yetiştirilmeleri gerekmektedir. Öğretmen yetiştirme sürecinde çeşitli eğitim yaklaşımları uygulanmaktadır. Bunlar ülkelere ve döneme göre değişmektedir. En eski öğretmen yetiştirme yaklaşımı geleneksel yaklaşımdır. Bunu davranışçı, bilişsel ve yapılandırıcı yaklaşım izlemektedir. Her yaklaşımın öğretmen yetiştirme anlayışı, amacı ve uygulamaları farklıdır. Geleneksel yaklaşımda her şeyi bilen öğretmen, davranışçı yaklaşımda örnek öğretmen, bilişsel yaklaşımda uzman öğretmen, yapılandırıcı yaklaşımda ise öğrenen öğretmen anlayışı ön plana çıkmaktadır. Son yıllarda Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler, OCDE, UNESCO gibi uluslararası kuruluşların 2030 vizyonunda öğretmen yetiştirmede beceri yaklaşımına ağırlık verilmektedir. Öğrencileri geleceğe hazırlamak için öğretilecek çeşitli bilgi, beceri, değer ve tutumlar üzerinde durulmaktadır. Eğitim kurumlarının bunları etkili biçimde nasıl kazandıracacağı konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Böylece dünyamızda bilgi toplumundan beceri toplumuna doğru geçişin altyapısı oluşturulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Öğretmen yetiştirme, Yaklaşım, Beceri.

Skill Approach to Teacher Education

Abstract: Teacher is one of the first words that comes to mind when the word education is uttered. Effective rehabilitation of teachers who take an active role in all aspects of the education system is essential. Various training approaches are applied during the teacher training process. These vary from country to country, and from age to age. The oldest teacher training approach is the traditional approach. This is followed by the behaviorist, cognitive and constructive approaches. Each of these differs in their approaches to teacher training with their unique aims and application-orientations. In the traditional approach, the teacher knows everything. In the behaviorist approach, the teacher serves as a role-model. In the cognitive approach, the teacher is regarded as the expert while in the cognitive approach the teacher assumes the role of a learner. In recent years, international organizations such as the European Union, the United Nations, OCDE and UNESCO have focused on skill approach in their 2030 vision for teacher training. In this respect, a variety of knowledge, skills, values and attitudes are taken into consideration to prepare students for the future. Therefore, studies are being conducted on how educational institutions can effectively make them available. This shows that the infrastructure for the transition from the information society to the skills society is established in our world.

Keywords: Teacher education, Approaches, Skill.

Künyesi: Güneş, F. (2018). Öğretmen Yetiştirmede Beceri Yaklaşımı. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 3(2), 1-16, DOI: 10.29250/sead.441487.

Bu makale İntihal.net sistemi tarafından taranmış ve orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

Yazar Orcid No: 0000-0002-9449-8617

1. Giriş

Öğretmen eğitim sisteminin beynidir. Öğrencilerin öğrenmelerine yardım eder, onlara çeşitli bilgi ve beceriler kazandırır. Eğitim sisteminin her boyutunda çeşitli rol ve sorumluluklar üstlenir. Bu yönüyle eğitim sisteminin kilit personeli olmakta ve iyi yetiştirilmesi gerekmektedir. Günümüzde öğretmenlik bir uzmanlık mesleği olarak kabul edilmektedir. Yükseköğrenimi bitirmiş, gerekli bilgi ve becerileri kazanmış, öğretmenlik yapma yetkisini elde etmiş kişiler tarafından yürütülmektedir. Bu nedenle çoğu ülkede öğretmenlerin nitelikli yetişmesi için araştırmalar ve uygulamalar yapılmaktadır.

Öğretmen kelimesi, Türkçe sözlüklerde farklı anlam ve içeriklerle verilmektedir. Bunlardan bazıları şöyledir. Öğretmen;

1. Mesleği bilgi öğretmek olan kimse, muallim, muallime(TDK,2005).
2. Resmî ya da özel eğitim kurumlarında çocuk, genç ya da yetişkinlere istenilen davranışları kazandırmakla görevlendirilen kimse,
3. Bilgi, görgü ve yaşantısı ile belli dal ve alanlarda başkalarının yetişme ve gelişmesine yardım eden kimse,
- 4.Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği öğrenimi bitirerek ya da yeterlikleri kazanarak öğretmenlik yapma yetkisini elde etmiş olan kimsedir (TDK,1974).

Görüldüğü gibi öğretmen tanımları eğitim yaklaşımlarına ve dönemlere göre değişmektedir. Eskiden bilgi öğreten kişi, muallim, olarak açıklanırken giderek davranış öğreten kimse olmaya başlamıştır. Son yıllarda ise başkalarının yetişme ve gelişmesine yardım eden, mesleğinin gerektirdiği yeterlikleri kazanmış kimse olmaktadır. Bir başka ifadeyle geleneksel anlamda bilginin tek kaynağı ve aktarıcısı iken günümüzde öğrencilere öğrenmenin yollarını öğreten bir rehber olmaktadır. Bunun için iyi yetiştirilmesi ve meslekte uzman olması gerekmektedir. Öğretmenin nitelikli yetişmesi öğrenci başarısı ile eğitimin kalitesini artırmakta ve geleceğe yön vermektedir. Araştırmalar başarılı eğitim sistemlerinin ortak özelliğinin nitelikli öğretmen olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin başarıları arasındaki farklılıkları açıklamada öğretmen niteliği birinci etken olmaktadır (Barber ve Mourshed, 2007). Bu konuya çoğu gelişmiş ülkede önem verilmekte, eğitimin kalitesi ve öğrenci başarısı için öğretmenlerin niteliği geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Öğretmenlerin niteliği ile öğrenci başarısı arasındaki ilişkileri belirlemek için Amerika Birleşik Devletleri Tennessee Eyaletinde on yıl süren bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada biri üst düzeyde nitelikli diğeri az nitelikli iki öğretmenin sınıfındaki ortalama 8 yaşlarındaki öğrencilerin başarıları karşılaştırılmıştır. Başlangıçta eşit olan öğrenci grupları arasında fark üç yıl sonra artmış ve iki grup

arasındaki fark 50 puana yükselmiştir. Nitelikli öğretmenin sınıfındaki öğrencilerin az nitelikli öğretmenin öğrencilerine göre ortalama 3 kat daha hızlı ilerledikleri ortaya çıkmıştır. Bütün incelemeler ilkokul birinci sınıftan itibaren az nitelikli öğretmenle yetişen öğrencilerin sonraki yıllarda bu eğitim açığını kapatma ve diğer gruptaki öğrencilerin düzeyine gelme şansını fazla bulamadıklarını göstermiştir (Gauthier ve Tagne,2014). Bu sonuçlar öğretmenlerin hem hizmet öncesi hem de hizmet içinde iyi yetiştirilmesini gerektirmektedir. Bu süreçte öğretmenlerin bilgi ve becerilerini sürekli güncellemeleri, sınıfta etkili uygulamalara ağırlık vermeleri, öğrencilerin öğrenme durumlarını sürekli gözlemeleri, farklı değerlendirme tekniklerini kullanmaları beklenmektedir (Barnier, 2005).

2. Öğretmen Yetiştirme Yaklaşımları

Dünyamızda öğretmen yetiştirme çalışmalarının köklü bir geçmişi vardır. Bu çalışmalar incelendiğinde öğretmen yetiştirme sürecinde farklı yaklaşımların kullanıldığı görülmektedir. Bu yaklaşımlar dört başlık altında toplanmakta, geleneksel, davranışçı, bilişsel ve yapılandırıcı yaklaşım olarak sıralanmaktadır. Her yaklaşımın öğretmen yetiştirme anlayışı ve uygulamaları farklıdır.

- Geleneksel yaklaşım en eski yaklaşımdır. Temel amacı öğrencilere “*bilgi aktarma*”dır. Bu yaklaşımda öğretmenin görevi öğrencilere ders vermek, yani bilgi aktarmaktır. Bu nedenle öğretmen yetiştirme sürecinde öğretilecek bilgilere ağırlık verilmektedir. Bilgi odaklı bu yaklaşımda “her şeyi bilen öğretmen” yetiştirilmeye çalışılmaktadır.
- Davranışçı yaklaşımın amacı öğrencilerde “*davranış değiştirme*” dir. Eğitim sürecinde öğrencilerin davranışlarını değiştirme, istedik davranışları kazandırma ve alışkanlık oluşturma üzerinde durulmaktadır. Öğretmenin davranış yönüyle öğrencilere “örnek” olması ve davranışlarını değiştirmesi istenmektedir.
- Bilişsel yaklaşımda davranış yerine öğrencinin zihnini geliştirmeye ağırlık verilmektedir. Bu yaklaşımda ana amaç öğrencinin zihninde “*şema geliştirme*” dir. Bilgiler zihinsel şemalarda işlenmekte ve yapılandırılmaktadır. Zihinsel şemalarının çok ve gelişmiş olması, bilginin öğrenilmesini kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin zihinsel şemalarını geliştirme üzerinde durulmaktadır. Öğretmenin öğrenme konusunda uzman olması yani “uzman öğretmen” yetiştirmeye önem verilmektedir.
- Yapılandırıcı yaklaşımın ana amacı “*öğrenmeyi öğretme*” dir. Bu nedenle öğrencilerin etkinliklerle keşfederek aktif öğrenmeleri üzerinde durulmaktadır. Ayrıca dil,zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeye ağırlık verilmektedir. Bu yaklaşımda öğretmenin öğrencilerin öğrenmesine rehberlik etmesi ve “öğrenen öğretmen” olması gerekmektedir. Yapılandırıcı yaklaşımda düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme, araştırma, değerlendirme gibi

beceriler önemli olmaktadır. Öğrencilerin bu becerileri kullanarak öğrenmeyi öğrenmesi, işbirliği yapması, çatışmaları yönetmesi, sosyal ve vatandaşlık becerilerini geliştirmesi, öğrenmeyi yaşam boyu sürdürmesi amaçlanmaktadır (Güneş,2016). Son yıllarda çoğu ülkede öğretmen yetiştirme sürecinde yapılandırıcı eğitim yaklaşımı uygulanmaktadır.

Görüldüğü öğretmen yetiştirmede her şeyi bilen muallim öğretmen anlayışından, davranış değiştiren örnek öğretmene, giderek uzman ve öğrenen öğretmen anlayışına geçilmiştir. Son yıllarda ise yapılandırıcı yaklaşımla birlikte beceri eğitimi gündeme gelmiştir. Günümüz öğretmen yetiştirme programlarında beceri yaklaşımı hızla yayılmakta, öğrencilere çeşitli temel beceriler ile 21.yüzyılın becerileri kazandırılmaya çalışılmaktadır (Québec, 2011). Ayrıca öğrenilen becerilerin günlük yaşama aktarılması ve meslek yaşamında kullanılması üzerinde durulmaktadır.

3. Beceri Yaklaşımı

Son yıllarda Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler, OCDE, UNESCO gibi uluslararası kuruluşların 2030 vizyonunda beceri yaklaşımı ön plana çıkmaktadır. Öğrencileri geleceğe hazırlamak için öğretilecek bilgi, beceri, değer ve tutumlar üzerinde durulmaktadır. Eğitim kurumlarının bunları etkili biçimde nasıl kazandıracığı konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Gelecekte “bilgi toplumundan beceri toplumuna” geçileceği vurgulanmaktadır. Peki, beceri, beceri odaklı eğitim ya da beceri yaklaşımı nedir?

Beceri yaklaşımı eğitime yeni bir bakış açısı getirmektedir. Bu yaklaşımda bilgi yerine beceri öğretimine ağırlık verilmektedir. Bilgi çağını yaşayan dünyamızda bilgiler hızla çoğalmakta, sürekli değişmekte ve bilgi yığılması olmaktadır. Dünyadaki bütün bilgileri öğrencilere öğretmek için okul yılları yetersiz kalmaktadır. Bunun için okul yıllarını uzatma, ders sayısı ve kitaplarını artırma gibi yollara başvurulmuştur. Ancak bunlar öğretim sorunlarını çözmek için yeterli olamamıştır. Diğer taraftan okullarda verilen bilgilerin çoğu ezberlemeye dayalı çabuk eskiyen bilgilerdir. Öğrenciler bu bilgileri alana aktarma ve uygulamada sorunlar yaşamakta, günlük hayatta başarısız olmaktadır. Oysa okul öğrencileri giderek karmaşıklaşan bir toplum ve iş yaşamına hazırlamak zorundadır. Öğrencilere, sadece okul için değil, okul sonrası hayat boyu öğrenmek için gerekli temel becerileri kazandırmalıdır. Araştırmalar, okulda verilen bilgilerin hayat boyu öğrenme becerilerini geliştirmek için yeterli olmadığını göstermektedir. Bu durum eğitimcileri beceri odaklı eğitime yöneltmiştir.

Beceri odaklı eğitim, çoğu ülkede uygulanan reform projelerinin kalbini oluşturmaktadır. Bu anlayış bütün Avrupa okullarında yaygın görülmektedir. Bu yaklaşımın amacı daha etkili, somut ve kalıcı bir öğrenmeyi gerçekleştirmek, eğitim sistemindeki verimsizlikle mücadele etmektir. Beceri odaklı eğitim genel olarak Jean-Marie De Ketele'nin görüşlerine dayanmaktadır. Öğrencilere gerekli becerileri belirleme, onları yaşam boyu öğrenmeye hazırlama ve nitelikli bir eğitime eşlik etme üzerinde

durulmaktadır. Bu amaçla okulda, öğrencilere bir becerinin ne olduğu, nasıl uygulandığı, niçin yapıldığı, yeni durumlarda uygulamak için neler gerektiği ve zamanla nasıl geliştirileceği öğretilmektedir. Ayrıca okulda öğrenilenlerin yeni iş ve görevlerde, karmaşık durumlarda ve hayat boyu kullanımına ağırlık verilmektedir. Bu amaçla eğitimin her düzeyinde öğretilecek temel bilgiler ile geliştirilecek zorunlu beceriler belirlenmektedir.

“Beceri” kavramını açıklamak için çeşitli tanımlar yapılmaktadır. Lévy-Leboyer’e göre beceri, bir işi ya da görevi etkili bir şekilde yapmayı sağlayan ve ustalık gerektiren davranışlar bütünüdür. Tardif’e göre araştırma, sorgulama, sorun çözme gibi durumlarda kullanılan bütün bilgiler (süreçsel, koşulsal ve açıklayıcı) ve zihinsel işlemlerdir (Bronckart, 2009; Tardif, 1997). Piaget ve Vygotski’ye göre beceri, fiziksel ve sosyal etkileşimler sonucu alınan bilgilerin ön bilgilerle birleştirilmesi ve zihinde yapılandırılmasıdır (Quiesse, 2007). Zihinde yapılandırma sürecinde önce bilgiler arasında bağ kurulmakta ardından bütünleştirilmekte, yeniden anlamlandırılmakta ve zihne yerleştirilmektedir. Böylece hem bilgilerde hem de zihinsel yapılarda değişiklik yapılmaktadır. Beceriler çeşitli etkinlik ve uygulamalarla geliştirilmektedir. Görüldüğü gibi beceri kavramı önceleri “davranışlar bütünü”, sonraları ise “zihinsel işlemler bütünü” olarak ele alınmıştır. Böylece beceri yaklaşımında zihinsel işlem ve süreçlere daha fazla ağırlık verilmektedir.

Beceri, bireyin bir işi yapma gücüdür. Beceri, bilme, harekete geçme ve bir işi yapma bileşenlerinden oluşmaktadır. Bilme, bir işle ilgili bilgilere sahip olmaktır. Eyleme geçme ise işle ilgili zihinsel ve fiziksel kaynakları harekete geçirmeyi içermektedir. Bunlar sorgulama, sorun çözme, karar verme vb. zihinsel kaynaklarla, işin gerçekleştirilmesi için gerekli fiziksel kaynaklar olmaktadır. Bu kaynaklar harekete geçirilerek iş yapılmakta ve edinilen deneyimler farklı durumlara aktarılmaktadır. Beceri kavramı, sadece bilgi ve uygulamaları değil psiko-sosyal kaynakları da harekete geçirerek karmaşık durumların üstesinden gelme ve yönetme becerilerini içermektedir (Bissonnette, Richard, 2001; Dionnet, 2002; OECD, 2005).

Beceri sadece davranış değildir. Davranış bir uyarıcıya verilen tepkidir. Oysa beceri hem fiziksel hem de zihinsel işlemleri kapsamaktadır. Beceri bireyin bilinçli, aktif ve istekli olarak yürüttüğü, bütün zihinsel ve fiziksel kaynaklarını kullandığı bir süreçtir. Beceri, eğitim yoluyla basit bir şekilde aktarılamaz, bireyin aktif çabalarıyla ve gerçek uygulamalara dayalı geliştirilir. Beceri çeşitli zihinsel, duygusal ve fiziksel kaynakların harekete geçirilmesini gerektirir. Kitap veya çeşitli teorilere dayalı bilgilerle ve yönlendirmeye geliştirilemez (Quiesse, 2007). Bu açıklamalarda da vurgulandığı gibi beceri yaklaşımında eğitimin amacı öğrencilere çeşitli bilgileri aktarmak değildir. Tam tersine öğrencilerin bir işi yapma gücüne ulaşmalarını sağlamaktır. Beceri, ne bilgi ne davranış ne de uygulama bilgisidir. Bunların hepsi becerinin kaynaklarıdır. Öğrenci bunların hepsine yeterince sahip olmayabilir ancak bir

görevi yerine getirirken gerekli zihinsel, duygusal ve sosyal kaynakları birer birer harekete geçirmeyi öğrenmelidir (Hirtt, 2009). Diğer taraftan becerinin yeterliliğinden söz edilemez. Değişen bilgi ve koşullara göre becerinin düzeyi değişmektedir. Bireyler hayat boyu çeşitli becerilerini aşama aşama geliştirirler.

Günümüz dünyasında bireyin sahip olması gereken çok sayıda beceri bulunmaktadır. Bunlar eğitim düzeyi, cinsiyet, yaş, meslek, dönem, araç gibi değişkenlere göre farklı sınıflandırılmaktadır. Beceri yaklaşımına göre eğitim programlarında öğrencilere kazandırılacak beceriler iki başlık altında toplanmaktadır. Bunlar aktarılan (genel) ve alan (özel) beceriler olmaktadır.

3.1. Aktarılan Beceriler: Bunlar çeşitli iş ve görevlerde gerekli olan, farklı alanlara aktararak kullanılan becerilerdir. Örneğin düşünme, anlama, araştırma, sorgulama, karar verme, sorun çözme, işbirliği yapma, öğrenme, zihinsel becerileri geliştirme, yönetme gibi becerilerdir. Günlük yaşam için gerekli ve zorunlu olan bu beceriler okuldaki öğrenmeleri kolaylaştırmakta ve yaşam boyu öğrenmeyi sağlamaktadır (Dionnet, 2002; Perrenoud, 2004). Bu beceriler öğretim programlarında temel beceriler altında verilmektedir. Bunlar farklı alanlara aktarılmaktadır. Örneğin sorgulama becerilerini geliştiren öğrenci bunu fen bilgisi, matematik, sosyal bilgiler gibi derslerde ve günlük yaşamda karşılaştığı olaylarda kullanabilmektedir.

3.2. Alan Becerileri: Bir alana özgü veya bir disiplinle ilgili öğrenilmesi zorunlu olan becerilere alan becerileri denilmektedir. Örneğin Türkçede sesli okuma, kelime tanıma, sözlük kullanma, dil bilgisi kurallarını uygulama, mektup yazma, matematikte toplama, çıkarma yapma, problem çözme, sosyal bilgilerde haritada yer bulma gibi beceriler olmaktadır (Dionnet, 2002; Perrenoud, 2004). Alan becerileri öğretim programlarında sınıf düzeylerine göre aşamalı olarak verilmektedir. Bu becerilerin de bazıları günlük yaşamda kullanılmaktadır.

Eğitim programlarında aktarılan ve alan becerileri bütün olarak ele alınmaktadır. Her iki grupta yer alan beceriler harmanlanmakta ve aşamalı olarak verilmektedir. Öğrenme etkinliklerinde ise her iki grup becerinin de yer almasına ve birlikte geliştirilmesine özen gösterilmektedir (Legendre, 2001).

Beceri yaklaşımının amacı sadece becerileri öğretmek değildir. Bu yaklaşımda öğrenilen becerilerin uygulamaya aktarılması üzerinde de durulmaktadır. Bunun için gerekli fiziksel ve zihinsel kaynakları harekete geçirme, bunları kullanarak karmaşık görevleri yapma uygulamalarına ağırlık verilmektedir. Bu uygulamalarla eğitimin etkisini artırma, eğitim amaçlarına daha hızlı ulaşma, okulda kazandırılan becerilerle mesleki ve günlük yaşam becerileri arasında bağ kurulmaktadır. Ayrıca öğrencilerin okulda öğrendikleri becerileri okul dışında, farklı durumlarda ve karmaşık görevlerde kullanmalarına çalışılmaktadır (Perrenoud, 2004).

Beceri odaklı eğitimde sadece beceriler değil, becerilerin yanında bilgiler de öğretilmektedir. Beceri ile bilgiler arasında denge kurulmakta, beceri bilginin yerini almamaktadır. Bilgi öğrenmenin önemli bir boyutunu oluşturmakta, beceriler ise “beceri dizisi” başlığı altında sıralanmaktadır. Beceri dizisi okul programından farklıdır. Program öğrencilerin ulaşması gereken amaçları tanımlamakta, beceri dizisi ise amaçlara ulaşmak için sınıfta işlenecek içeriği göstermektedir. İkisi bir bütün halinde ele alınmakta ve birlikte uygulanmaktadır. Beceri öğretiminde üç tür bilgiden yararlanılmaktadır. Bunlar açıklama, süreç ve koşul bilgileridir.

- *Açıklama Bilgileri:* Bir alanı, kavramı ya da olayı açıklayan bilgilerdir. Genellikle ezberleme yoluyla öğrenilir. Geleneksel eğitim uygulamalarında verilen bilgilerin çoğu bu tür bilgilerdir.
- *Süreç Bilgileri:* Bir işin nasıl yapıldığı ve aşamalarını içeren bilgilerdir. Bu bilgiler uygulamalarla öğrenilir ve zamanla geliştirilir.
- *Koşul Bilgileri:* Bilgilerin hangi koşullarda, nerede, nasıl ve ne zaman kullanılacağına yöneliktir. Bunlar genellikle teknik bilgilerdir (Güneş, 2014).

Beceri odaklı eğitimde süreç ve koşul bilgilerine daha fazla ağırlık verilmektedir. Bu bilgiler araştırma, düşünme, sorun çözme, sorgulama gibi zihinsel becerilerin geliştirilmesi için gerekli ve zorunlu görülmektedir.

Günümüzde çoğu ülkenin öğretmen yetiştirme programlarında beceri yaklaşımı yer almaktadır. Bu anlayışta öğrencilere bilgi yerine “öğrenmeyi öğreten öğretmen” üzerinde durulmaktadır. Öğretmenlerin “öğrenen ve öğrenmeyi öğreten öğretmen” olmaları, çeşitli becerileri geliştirmeleri ve yaşam boyu öğrenmeyi sürdürmelerin ağırlık verilmektedir. Öğretmen yetiştirme programlarında ise beceri öğretimine ağırlık verilmekte, öğretmenlere kazandırılacak beceriler sıralanmaktadır.

4. Öğretilecek Beceriler

Günümüzde Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler, OECD ve UNESCO tarafından yoğun beceri öğretimi konusunda yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarda geleceğin becerileri, 21.yüzyılın becerileri, 2030 yılı vizyonu gibi amaçlar belirlenmektedir. Ayrıca gelecek yüzyıllarda gerekli olacak becerilerin belirlenmesi ve sıralanması için ölçütler geliştirilmektedir. Öğrencilere çeşitli beceriler kazandırılarak eğitimin niteliği artırılmaya çalışılmaktadır. Böylece dünyamızda bilgi toplumundan beceri toplumuna doğru geçişin alt yapısı oluşturulmaktadır.

4.1. Anahtar Beceriler

OECD tarafından 2005 yılında geleceğin öğrencilerine kazandırılacak anahtar becerileri belirlemek için kapsamlı bir çalışma gerçekleştirilmiştir. “Geleceğin bireylerine hangi beceriler kazandırılmalı? Bu beceriler nasıl seçilmeli? Nasıl öğretilmeli?” gibi sorulardan hareketle bazı araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalara ABD, Almanya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Fransa, İngiltere gibi çeşitli Avrupa ülkelerinin katılmıştır. Çalışmada eğitimci, felsefeci, sosyolog, tarihçi, yönetici, politikacı gibi çok sayıda kişi görev almıştır. Çalışmalar sonunda öğrencilere öğretilecek anahtar beceriler belirlenmiştir. Bunlar zihinsel, bireysel, sosyal ve zihinsel bağımsızlık beceriler başlığı altında toplanmıştır. Çoğu ülkenin eğitim programına yerleştirilen bu beceriler şöyle sıralanmıştır:

Zihinsel Beceriler: Bütün becerilerin odağına zihinsel beceriler yerleştirilmiştir. Bunlar anlama, düşünme, sorgulama sorun çözme gibi becerilerdir. Düşünme ve sorgulama bütün zihinsel becerilerin kalbidir. Bu beceriler karmaşık zihinsel süreçleri harekete geçirmekte ve bireyin zihnini üst düzeyde geliştirmektedir. Düşünme ve sorgulama becerileri, bilgi ve deneyimleri yapılandırma, duygu ve düşünceleri geliştirme, sosyal ilişkileri iyileştirme gibi süreçlere önemli katkılar sağlamaktadır. Bireylerin iş ve sorumluluklarında farklı bakış açıları oluşturmaları, seçmeleri, bağımsız olarak karar vermeleri, sosyal baskılar karşısında bağımsız kalabilmeleri için bu becerilerini geliştirerek belirli bir sosyal olgunluğa ulaşmaları beklenmektedir (OECD, 2005).

Bireysel Beceriler: Bunlar dil ve iletişim becerileri, bilgiye ulaşma ve kullanma, bilgi teknolojileri becerileri olarak sıralanmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri yeni bilgilerle bireyleri sürekli olarak geliştirmekte, bilgileri başkalarıyla paylaşma ve birlikte çalışmayı kolaylaştırmaktadır.

Sosyal Beceriler: Bu beceriler başkalarıyla iyi ilişkiler kurma, işbirliği yapma, grupla çalışma, toplum içinde çatışmaları çözme ve yönetme becerileri olarak sıralanmıştır. Bu beceriler toplumda iyi ilişkiler kurma, sosyal bağları canlandırma, kişisel ilişkileri yönetme, girişimci ve uzlaşmacı olmak için temeldir.

Zihinsel Bağımsızlık Becerileri: Bunlar karar verme, amaçlarını belirleme ve gerçekleştirme, ihtiyaç, ilgi ve haklarını ifade etme, haklarını savunma becerileridir (OECD, 2005).

Görüldüğü gibi anahtar beceriler bireyin zihinsel, sosyal, dil ve duygusal gibi çeşitli yönlerden gelişmesini sağlayacak becerileri kapsamaktadır.

4.2. Hayatboyu Öğrenme Becerileri

Avrupa Birliği ülkeleri 2006 yılında hayat boyu öğrenmeyi geliştirmek ve yaygınlaştırmak için bazı çalışmalar yapmıştır. Bu çerçevede “Hayatboyu Öğrenme İçin Anahtar Beceriler” başlığı altında sekiz anahtar beceri belirlenmiştir. Bunların bütün topluma yayılması öngörülmüştür. Çünkü içinde

yaşadığımız çağda hayatboyu öğrenme tüm vatandaşlar için bir zorunluluk olmaktadır. Vatandaşlar beceri ve yeterliliklerini sürekli geliştirmek, değişen iş yaşamına uyum sağlamak durumundadır. Bunun temel nedeni teknolojinin sürekli gelişmesi, toplumda hızlı değişimler yaşanması ve küreselleşme olmaktadır. Hayat boyu öğrenmenin etkili olabilmesi için bireylerin sekiz farklı alanda beceri geliştirmesi gerekmektedir. Öğretmen yetiştirme programlarında da dikkate alınan bu beceriler şöyle sıralanmıştır:

1. *Anadilde iletişim becerileri:* Bireyin kendi duygu ve düşüncelerini, olayları yazılı ve sözlü olarak ifade etme yani dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirmesi, toplumsal ve kültürel ortamlarda iletişim kurmasını içermektedir.

2. *Yabancı dilde iletişim becerileri:* Bireyin ikinci bir dili öğrenmesi, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri, farklı kültürleri tanıma ve anlama becerileri olmaktadır.

3. *Matematik, fen ve teknoloji becerileri:* Bunlar günlük yaşamla ilgili sorunları çözmek için gerekli becerilerdir. Fen ve teknoloji becerileri, bilimsel yöntemleri kullanma, soyut düşünme, doğayı açıklama, bilgileri günlük yaşama aktarma ve kullanma becerileridir.

4. *Dijital beceriler:* Bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma, bilgiye ulaşma ve kullanma becerileridir.

5. *Öğrenmeyi öğrenme becerileri:* Öğrenmeyi öğrenme ve bu konuda ısrarlı olma becerileridir. Bireyin öğrenme ihtiyaçlarının farkında olması, eksikliklerini görmesi, öğrenmek için çeşitli zorluklarla başa etme ve öğrenmeyi sürdürme becerileridir. Öğrenmek ve kendini geliştirmek için yeni bilgi ve beceriler edinme, kendine uyarlama ve bundan yararlanmayı ifade etmektedir.

6. *Sosyal ve vatandaşlık becerileri:* Bunlar sosyal yaşama, iş yaşamına katılma, işbirliği yapma, sosyal çatışmaları yönetme ve çözme becerilerini içermektedir.

7. *Girişimcilik ve yenilikçilik becerileri:* Son yıllarda sık sık dile getirilen becerilerdir. Girişimcilik düşünceleri eyleme dönüştürme ve uygulamaya koyma becerisidir. Yenilikçilik ise yaratıcılık becerileri ile amaca ulaşmak için plan ve projeleri yönetme becerilerini içermektedir.

8. *Kültürel farkındalık geliştirme ve ifade etme becerileri:* Bunlar kültüre duyarlı olma, müzik, sahne sanatları, edebiyat, görsel sanatlar, kitle iletişim araçları vb. yollarla görüş, deneyim ve duyguları ifade etme becerileridir (FAPEO, 2011; Union Europe, 2007).

Görüldüğü gibi hayat boyu öğrenme beceri ve yeterlikleri geniş bir alana yöneliktir. Bunlar arasında hiyerarşik bir sıralama yoktur. Hepsi eşit derecede önemlidir. Her beceri ve yeterlilik bilgi toplumuna başarılı bir katılım için gereklidir. Yeterlilikler arasında geçişler ve bağlar vardır. Bir alanda

gerekli olan beceriler başka alandaki yeterliliği desteklemektedir. Örneğin okuma yazma becerileri hem iletişim hem de öğrenmeyi öğrenme yeterlikleri için şarttır. Diğer taraftan öğrenmeyi öğrenme becerileri bütün hayat boyu öğrenme faaliyetleri için gerekli olmaktadır.

4.3. Öğretmenlik Becerileri

Son yıllarda hayat boyu öğrenme becerilerinden hareketle Almanya, İngiltere, Portekiz gibi ülkelerde öğretmen adaylarına kazandırılacak bazı beceriler belirlenmiştir. Fransız topluluklarında ise ilk, ortaokul gibi eğitimin her kademesinde görevlendirilecek öğretmenlere hizmet öncesi eğitim sırasında kazandırılacak 13 temel beceri belirlenmiştir. Bunlar:

1. Topluma uyum sağlamak, sınıf ve okulu tanımak için bilgilerini harekete geçirme,
2. Okuldaki bütün görevliler, öğretmenler ve öğrenci velileriyle iyi ilişkiler kurma,
3. Öğretmenlik görevini iyi bilme, mesleğini yasalara uygun ve doğru yapma,
4. Eğitim uygulamaları için gerekli alan ve disiplinler arası bilgilerini geliştirme,
5. Eğitim uygulamalarına rehberlik eden öğretmenlik meslek bilgilerini geliştirme,
6. Yaşadığı kültüre önem verme, saygı gösterme ve öğrencilerin dikkatini çekme,
7. Mesleğin gerektirdiği bilgi ve iletişim teknolojileri becerilerini geliştirme,
8. Günlük çalışmalarda etik değerlere dikkat etme ve değerlendirme,
9. Okulda ekiple birlikte çalışma becerilerini geliştirme,
10. Eğitim sürecini izleme, uygulamaları kontrol etme, değerlendirme ve iyileştirme,
11. Alandaki eski ve yeni bilgiler arasında bağ kurma,
12. Öğrenme durumlarını planlama, yönetme ve değerlendirme,
13. Kendi yaptığı uygulamaları inceleme, sorgulama, hayat boyu öğrenme becerilerini geliştirme ve geleceğine yön verme (FAPEO, 2011), olarak sıralanmıştır.

Çok geçmeden Fransız Eğitim bakanlığı 2013 yılında, öğretmen adaylarına hizmet öncesi eğitim sırasında kazandırılacak temel becerileri 10 beceri olarak yeniden düzenlemiştir. Bunlar;

1. Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği sorumluluğu taşıma ve etik biçimde davranma,
2. Eğitim ve iletişim için Fransızca'yı iyi düzeyde bilme ve geliştirme,
3. Mesleğini geliştirme ve genel kültür düzeyini yükseltme,
4. Etkili eğitim uygulamaları yapma,

5. Sınıfı iyi yönetme,
6. Öğrenci farklılıklarını dikkate alma,
7. Öğrencileri değerlendirme,
8. Bilgi ve iletişim teknolojileri becerilerini geliştirme ve derslerde kullanma,
9. Ekiple çalışma, okulda meslektaşları ve velilerle işbirliği yapma,
10. Kendini yetiştirme ve sürekli yenilemedir (Ministere Education Nationale, 2013).

Görüldüğü gibi adaylara kazandırılacak öğretmenlik becerileri eğitim öğretim sürecinin çeşitli boyutlarını kapsamaktadır. Öğretmenlik becerilerini geliştirmeye yönelik çalışmalar sürmektedir.

4.4. OECD'nin 2030 Vizyonu

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) 2018 yılında 2030 yılı vizyonunu öngören bir proje hazırlamıştır. OCDE'ye göre 2018 yılında anaokuluna başlayan çocuklar 2030 yılında genç öğrenciler olacaklar. Çocukları bugünün bilgileri ile yetiştirmek, onları gelecekte olmayan işlere, kullanılmayan teknolojilere ve eskimiş konulara hazırlamak demektir. Oysa eğitime düşen sorumluluk öğrencileri meraklı, araştıran, düşünen, tasarlayan, kendini yöneten, sorun çözen bireyler olarak yetiştirmektir. Başkalarının fikir, görüş ve değerlerine saygı duymalı, başarısızlığın üstesinden gelmeli ve sorunlarla yüzleşebilmelidir. Onların özlemleri sadece iyi bir iş bulmak ve yüksek maaş almakla sınırlı olmamalı, arkadaşları, ailesi, toplum ve dünyanın da gelişimini düşünmelidirler.

Eğitim, öğrencilere geleceklerine yön verme, başkalarına yardım etme, sorumluluk alma ve öğrendiklerini uygulamaları için gerekli becerileri kazandırmalıdır. Bu amaca ulaşmak için Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), "Eğitim ve Becerilerin Geleceği: Eğitim 2030" projesini başlatmıştır. Projenin amacı üye ülkelere aşağıdaki iki temel konuda yardım etmektir. Bunlar,

1. Öğrencilere günümüzde başarılı olmaları, yarının dünyasını inşa etmeleri ve geleceğe yön vermeleri için hangi bilgi, beceri, tutum ve değerler kazandırılmalıdır?

2. Eğitim sistemlerinin öngörülen bilgi, beceri, tutum ve değerleri öğrencilere etkili bir şekilde kazandırmaları için neler yapılmalıdır?(OCDE;2018).

Eğitim, bireylerin sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunmaları için gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırmada önemli bir role sahiptir. Bu nedenle eğitim sistemleri gençleri sadece iş dünyasına hazırlamakla kalmamalı, onları aktif, sorumlu ve işine bağlı vatandaşlar olarak yetiştirmek için ihtiyaç duydukları becerileri de kazandırmalıdır.

OCDE'ye göre gelecek için hazırlanan her öğrenci değişim ajanı olarak kabul edilmelidir. Bunlar çevreleri üzerinde olumlu etkiler yaratabilecek ve geleceği etkileyecek şekilde yetiştirilmelidir. Bu amaçla bilgi, beceri, tutum ve değerler olmak üzere dört alanda yetiştirme üzerinde önemle durulmalıdır. Bunlar:

Bilgi: Geleceğe yön verecek değişim ajanı öğrencilerin hem genel hem de uzmanlık bilgisine sahip olmaları gerekmektedir. Öğretilen alanla ilgili gerekli temel bilgiler, disiplinlerarası bilgiler, açıklama ve süreç bilgileri verilmelidir.

Beceriler: Öğrencilere edindikleri bilgileri yeni ve farklı durumlarda kullanabilmeleri öğretilmelidir. Bunun için öğretilecek beceriler geniş bir yelpazede ele alınmalıdır. Bunlar bilişsel ve üstbilişsel beceriler (eleştirel, yaratıcı düşünme, öğrenmeyi öğrenme, kendini yönetme gibi), sosyal ve duygusal beceriler (empati, kendine güven, işbirliği yapma vb.), fiziksel ve pratik beceriler (örneğin yeni bilgisayar araçlarını kullanabilme) olmaktadır. Her biri üzerinde önemle durulmalıdır.

Tutum ve değerler: Öğrencilere geniş bir yelpazede yer verilen bilgi ve becerileri kullanmak için bazı tutum ve değerler gerekli olmaktadır. Bunlar kişisel, yerel, toplumsal ve evrensel değerler olmaktadır. Örneğin motivasyon, güven, kişilere ve farklılıklara saygı gibi. İnsan hayatı, farklı kültürel bakış açıları, farklı değer ve düşüncelerle zenginleştirilirse, insan yaşamına ve onuruna saygı, çevrenin korunmasına saygı gibi insani değerleri yerleştirme daha kolay olmaktadır (OCDE,2018).

OECD'nin 2030 Vizyonunda öngörülen bilgi, beceri, tutum ve değerler öğretmen yetiştirme programlarında da geçerli olmaktadır. Sonuç olarak öğretmen yetiştirmede beceri yaklaşımı çoğu uluslararası kuruluş ve ülkede ön plana alınmaktadır. Bu süreçte öğretmen adaylarının dil, zihinsel, bireysel ve sosyal becerilerini geliştirme üzerinde durulmakta, düşünen, anlayan, sorun çözen, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen ve değişim ajanı öğretmenler yetiştirmeye ağırlık verilmektedir. Dileğimiz bu çalışmaların ülkemizde de uygulaması ve ülkemizin geleceğine yön verecek nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesidir.

Kaynaklar

Barber, M. ve Mourshed, M. (2007). Les clés du succès de systèmes scolaires les plus performants. New York, NY: McKinsey and Company. Repéré à, https://mckinseysociety.com/downloads/reports/Education/How_the_Worlds_Best_Performing_french.pdf

Barnier, G. (2005). Théories de l'apprentissage et pratiques d'enseignement, 15.01.2015 tarihinde www.ac-nice.fr/.../Theories_apprentissage.pdf adresinden erişilmiştir.

Bissonnette, S. ve Richard, M. (2001). *Comment construire des compétences en classe*, Chamelière / McGraw- Hill, Montréal.

- Bouallag, M. (2015). *De l'approche par les objectifs à l'approche par les compétences*, Université Mouloud Mammeri- Tizi-Ouzou/Algérie
- Boutin, G. (2004). *L'approche par compétences en éducation : Un amalgame paradigmatique*, Connexions, Revue de psychosociologie sciences humaines, 2004/06, No 81, France
- Bronckart, J-P. (2009). *La notion de compétences est-elle pertinente en éducation ?* L'école démocratique, n°39, <http://www.skolo.org>.
- CEDEFOP (2010), *L'inadéquation des compétences en Europe*, Note d'information, Centre européen pour le développement de la formation professionnelle Juin 2010.
- Dionnet, S. (2002). *Compétences, Compétences Transversales et Système Educatif*, Evaluation de la rénovation de l'enseignement primaire, Document de travail Service de la recherche en éducation, Genève, Suisse.
- FAPEO (2011). *Quelle formation initiale pour nos enseignants ? Les analyses de la FAPEO 2011*, Fédération des Associations de Parents de l'Enseignement Officiel, Bruxelles
- Gauthier, C. ve Tagne, G. (2014). À propos de la performance des systèmes éducatifs et de leur amélioration. *Formation et profession*, 22(2), 74-77. 01.01.2017 tarihinde <http://dx.doi.org/10.18162/fp.2014.a45> adresinden erişilmiştir.
- Güneş, F. (2012). *Bologna Süreci ile Yükseköğretimde Öngörülen Beceri ve Yetkinlikler*, Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/*Journal of Higher Education and Science*, 2(1), 1-9.
- Güneş, F. (2014). *Sınıf yönetimi yaklaşım ve modeller*, Ankara: Pegem A Yayınları.
- Güneş, F. (2016). *Öğretmen Yetiştirme Yaklaşım ve Modelleri*, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 17(3), 413-435.
- Hirtt, N. (2009). *L'approche par compétences : une mystification pédagogique*, L'école démocratique, n°39, <http://www.skolo.org>.
- Legendre, M-F. (2001). *Sens et portée de la notion de compétence dans le nouveau programme de formation Le programme des programmes : le défi des compétences transversales*. Presse de l'université Laval.
- Ministere Education Nationale (2013). *Les dix compétences professionnelles d'un professeur des écoles*, 12.06.2015 tarihinde <http://www.education.gouv.fr/cid732...> adresinden erişilmiştir.
- OECD (2005). *La définition et la sélection des compétences clés*, Résumé, Mep_int_French.
- OCDE (2018). *Le Futur de l'éducation et des compétences* Projet Éducation 2030 de l'OCDE
- Perrenoud, P. (1999). *Dix nouvelles compétences pour enseigner*, Paris, ESF.
- Perrenoud, P. (2004). *Evaluer les compétences*, la revue de l'Éducateur, Mars, Paris.
- Québec. (2011). *L'approche par compétences Un levier de changement des pratiques en santé publique au Québec*, Institut national de santé publique du Québec : <http://www.inspq.qc.ca>.
- Quiesse, J-M. (2007). *Talents innés, aptitudes éducatibles*, Oser l'approche orientant, tome1 : Pourquoi l'approche orientant, éditions Qui plus est, 2007.
- Tardif, J. (1997). *Pour un enseignement stratégique*. Montréal : Editions Logiques.
- TDK (1974). *Eğitim Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- TDK (2005). *Türkçe Sözlük*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Union Europe (2007). *Compétences clés pour l'éducation et la formation tout au long de la vie un cadre de référence européen*, Luxembourg

Skill Approach to Teacher Education

EXTENDED SUMMARY

The teacher is the brain of the education system. It helps learners learn and gives them various knowledge and skills. It undertakes various roles and responsibilities in all aspects of the education system. In this respect, the teacher is the key in the education system and needs to be well trained. Nowadays, teaching is regarded as a specialty profession. It is conducted by those who have completed higher education, gained the necessary knowledge and skills, and have gained the authority to teach. For this reason, research and practices are carried out in many countries for the effective training of teachers.

When the research into teacher education is considered, it is seen that various approaches and models have been applied so far. These include traditional, behaviorist, cognitive and constructivist approaches. The views and applications of each approach differ significantly. For example, the main purpose of traditional approach is to transfer of knowledge to the students. In this approach, the duty of teachers is to make the students pay attention to the lessons and enable the processes of transfer of knowledge. Hence, the teacher is expected to know everything. In the behaviorist approach, the main aim is to change behavior. In this approach, the teacher is expected to change students' behaviors, to form desired behaviors and habits. To this end, the teacher is supposed to be a role-model. The cognitive approach is based on the knowledge produced by research into brain development. It focuses on improving the mind rather than students' behaviors. It aims to to develop schema in the mind. It is believed that developed and rich mental schemas allow students to learn knowledge easily. Therefore, the teacher is supposed to be an expert who educates the students. Recently, the constructivist approach has gained prominence in most developed countries. The main purpose of this approach is teaching to learn. The main focus is on active learning by discovering through the activities and developing various skills. The teacher is supposed to be a guide helping the students to learn actively. He/she is a regarded as a learner, too. Through historical process, the teacher training models such as theoretical and applied, simultaneous and consecutive or higher vocational schools, undergraduate, graduate education and pedagogical formation education certificate have been observed. Various studies are conducted, and there is search for new models.

In recent years, skills approaches have emerged in the 2030 vision of international organizations such as the European Union, the United Nations, OCDE and UNESCO. The knowledge, skills, values and attitudes to be taught to prepare students for the future are addressed. Studies are being conducted on how educational institutions can effectively make them available. It is emphasized

that in the future there will be a transition "information society" to "skill society". What is good skill, skill-oriented training or skill approach?

The term *skill* has a long history in the field of education. In the past, the term was used to represent behaviors that can be observed and required for professionalism; and the focus was on improving the behavior. Today, on the other hand, the term focuses on the mind. What is understood from the word is improving language, cognitive and social competencies; and the focus is on improving these competencies in the process of education. This change is also reflected in the definitions of the term "skill". In old definitions, skill is defined as a "collection of behaviors". To illustrate, Lévy-Leboyer defines skill as "a collection of behaviors that enables performing a job efficiently and effectively and that requires proficiency." In the new definitions, on the other hand, the mind stands out as a dimension. For instance, according to Tardif, skill is a system of information (procedural, conditional and declarative) used in such situations as identifying problems, producing solutions and cognitive processes. As for Piaget and Vygotsky, skill is the integration of new knowledge obtained through physical and social interaction with prior knowledge in mind and construction of knowledge. To some authors, skill is the collection of an individual's personal and cognitive capacity. Briefly, today the term skill is considered as a "collection of knowledge and cognitive processes".

Skill is one's capacity to perform a task. This capacity has three key components: knowledge, taking action and performing a task/duty. Knowing refers to having the knowledge to perform the target skill. Taking action refers to activating the practical knowledge and cognitive resources related to the task/duty. Cognitive resources are such processes as thinking, planning, questioning, ordering, problem solving, decision making and evaluation of the task/duty whilst physical resources are the necessary tools and equipment to perform the task. Performing a task, on the other hand, refers to completing a task using all physical and cognitive resources. At the end of this process, task/duty is completed and experience is gained. This experience is later accommodated and implemented to different situations and thus, the skill improves. The psychological and social condition of the individual is also important while performing a task/duty. Psychological and social cases could affect skill positively and negatively.

In today's knowledge age, there is an accumulation of knowledge in all areas. Whilst it took hundreds of years for this accumulation in the past, today, every year, the knowledge accumulation doubles. In this process, existing knowledge changes rapidly and is replaced by new ones. It is not possible to teach all that knowledge to the student. In order to live, work and adapt to the society in the 21st century, on the other hand, school years are not enough to equip students with all the knowledge. Studies are carried out to prevent this. These studies focus on: "Which competencies

should be taught to educate the individuals of the future? How should these competencies be chosen?" OECD carried out an extensive study on this issue. This study, which lasted six years with the participation from 44 countries, aimed to determine key competencies to be taught for future students. These competencies are grouped into four categories as cognitive, individual, social and mental independence competencies. Cognitive competencies are at the center of all competencies to be developed. Later, in 2006 European Union determined eight key competences under "Key Competences for Lifelong Learning". These include communication in mother tongue and in foreign languages, mathematical competence and basic competences in science and technology, learning to learn, social and civic competences, sense of initiative and entrepreneurship, cultural awareness and expression. These are necessary for personal fulfillment, active citizenship, social inclusion and employment.

Today, intensive studies are being conducted by the European Union, United Nations, OECD and UNESCO on intensive skills training. In these studies, goals such as future skills, skills of the 21st century, and vision of 2030 are determined. Criteria are being developed for the identification and ranking of the skills that will be needed in future centuries. Attempts are being made to increase the quality of education by providing students with various skills. In this way, the sub-structure of the transition from knowledge society to skill society is established.

As a result, the skills approach to teacher retraining is in the foreground in most international organizations and countries. In this process, teacher candidates focus on developing language, mental, individual and social skills, focusing on thinking, understanding, problem solving, questioning, learning to learn and change agents. We wish to apply these studies in our country and educate qualified teachers who will give direction to the future of our country.